

## **ВІДГУК**

**офіційного опонента, кандидата юридичних наук, доцента  
Мудрецької Ганни Володимирівни  
на дисертацію**

**Чуйка Євгена Володимировича «Методика розслідування  
заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у  
сфері виконання державних соціальних програм», подану на здобуття  
наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»**

**Актуальність теми дослідження.** Злочини, пов'язані з розкраданням бюджетних коштів, набули сьогодні значного поширення. Криміналізація державного сектору економіки та сфери державного управління несе негативний вплив на життя кожної особи та країни в цілому. Беручи до уваги проблематику розслідування заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм постає нагальна потреба в розробленні нової сучасної методики направленої на оптимізацію процесу доказування під час досудового розслідування цих злочинів та притягненні винних осіб до кримінальної відповідальності. З'ясування реальної картини сучасного стану запобігання та розслідування цих злочинів є неможливим без чіткого усвідомлення змісту основних понять, які використовуються науковцями та практиками, коли йдеться про дослідження методики розслідування у бюджетній сфері.

Стало вже чи не нормою, коли окремі посадовці вступають у відкриту конкуренцію з державою, фактично підмінюючи її. Проблема заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм набула не лише економічного, а й соціально-політичного загально-державного характеру. З огляду на те, що заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм мають високий рівень латентності, їх належне розслідування вимагає не тільки удосконалення законодавства, а й здійснення правоохоронної діяльності із застосуванням усього комплексу заходів, передбачених законодавством. Отже, практика розслідування заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм позбавлена належної системності й потребує покращання шляхом удосконалення правових норм, а також розроблення науково обґрунтованих рекомендацій щодо організації і тактики належного їх виявлення та подальшого досудового розслідування.

Наукове дослідження цієї проблеми нині має важливе теоретичне та практичне значення, оскільки більшість теоретичних і практичних аспектів

методики розслідування заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм в умовах воєнного стану на сьогодні залишаються недослідженими, зокрема, це стосується питань щодо специфіки виявлення та фіксації таких кримінальних правопорушень, тактики проведення слідчих (розшукових) дій під час воєнного стану, визначення слідчих ситуацій розслідування та алгоритмів їх вирішення, особливості застосування спеціальних знань та проведення судових експертиз та ін.

Викладене безумовно свідчить що дисертаційне дослідження Чуйка Євгена Володимировича «Методика розслідування заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм», подане на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», у розряд вкрай актуальних досліджень. Висновки й узагальнення Чуйка Є. В. щодо новизни та практичного значення дисертації мають актуальне значення для науки кримінального процесу та криміналістики. Актуальність обраної теми обумовлена також і тим, що опублікованих наукових праць, у яких комплексно досліджувалися б питання методики розслідування заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм, відсутні, існують лише окремі розробки, які в різних аспектах висвітлюють зазначені питання. Очевидно також, твердження автора, що сьогодні існує потреба наукової розробки основ методики розслідування заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм, урахуванням сучасних правових та соціально-економічних реалій, а також факту повномасштабної збройної агресії проти України. Крім того, у методикі розслідування заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм залишилася низка концептуально та практично не вирішених питань, що в сукупності вказує на актуальність тематики дисертаційного дослідження.

Аналізуючи дисертаційну роботу здобувача, можна встановити, що об'єкт та предмет дослідження відповідають темі, визначеній автором, і свідчать про адекватність обраних методологічних підходів для вирішення поставлених завдань. Структура та послідовність викладу матеріалу відповідають темі дослідження і дозволяють повноцінно розкрити її зміст. Автор дисертації чітко та системно сформулював завдання дослідження, які логічно впливають з визначеної мети. Також варто відзначити методи дослідження, використані автором, їх обґрунтованість та вправне застосування, що належним чином відображається в структурі роботи.

**У роботі чітко простежується зв'язок з науковими програмами, планами та темами.** Дисертаційне дослідження Чуйка Є. В. виконано відповідно до «Переліку пріоритетних напрямів наукових досліджень в Україні з проблем наук кримінально-правового циклу» (п. 4. Розд.V), затвердженого 30.05.2019 р. в Національній академії правових наук України; Тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020-2024 роки, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 11 червня 2020 року № 454 (п.п. 10, 14, 15).

Не викликають заперечень **ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій.** Вони забезпечуються: застосуванням загальнонаукових і спеціально-наукових методів, які обрано відповідно до теми цієї наукової роботи; науково-теоретичним підґрунтям дисертації виявилися наукові праці фахівців, у тому числі зарубіжних, у галузі криміналістики, кримінального процесу, кримінального права тощо; Емпіричну базу дослідження складають результати вивчення матеріалів 86 кримінальних проваджень (вироків судів), в яких містилися відомості про розслідування заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм, результати опитування думок 150 слідчих, аналіз судової практики апеляційний судів і Верховного суду.

**Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації** визначається тим, що дисертація Чуйка Є. В. «Методика розслідування заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм» є однією з перших в українській криміналістичній науці кваліфікаційних наукових праць, в якій сформульовано та обґрунтовано низку теоретичних положень і практичних рекомендацій, які мають значення для удосконалення розслідування заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм, автором Чуйком Є. В. розроблено систему наукових положень і обґрунтовано наукові результати, які є новими для криміналістичної науки або які наділені істотними ознаками новизни.

Важливого значення набуває те, що автор звертає увагу на криміналістичну характеристику заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм, де визначені особливості елементів механізму цих злочинів (бюджетних коштів як предмета розкрадання, правового регулювання, суб'єктів, способів, типових слідів); визначає особливості розслідування розкрадань майна у вказаній сфері

в залежності від характеру первинної інформації про ознаки злочинів, що підлягає внесенню в ЄРДР (типові слідчі ситуації);.

Заслуговують на увагу доводи автора стосовно удосконалення положень щодо використання матеріалів журналістських розслідувань, які отримуються з використанням журналістських методів отримання і перевірки інформації щодо вчинення злочинів; положення щодо оперативно-розшукових методів виявлення розкрадань бюджетних коштів, що виділяються для надання допомоги постраждалим, неспроможним і збіднілим верствам населення..

Цінною для розвитку криміналістичної науки є представлене дисертантом вдосконалення теоретичних положень щодо особливостей проведення обшуку, пріоритетною метою якого є відшукання і вилучення різних видів документів – джерел доказів; особливостей проведення огляду документів – речових доказів та використання інших документів; оперативно-розшукових методів виявлення розкрадань бюджетних коштів, що виділяються для надання допомоги постраждалим, неспроможним і збіднілим верствам населення.

Дисертантом вдало вдосконалено теоретичні положення, що стосуються використання методів фінансового контролю, які застосовуються органами Державної аудиторської служби України при проведенні планових та позапланових перевірок державних цільових фондів; положення щодо типових слідчих ситуацій початкового етапу розслідування, відповідних завдань та алгоритмів в проведенні слідчих (розшукових) дій; положення щодо елементів планування та організації досудового розслідування розкрадань майна.

Важливого значення для криміналістичної науки набувають визначені автором положення щодо визначення категорій осіб, які допитуються як свідки розкрадань майна; визначення категорій осіб, які допитуються як підозрювані у розкраданні майна; положення щодо видів експертиз, що проводяться під час досудового розслідування у справах про розкрадання майна; проведення окремих негласних слідчих (розшукових) дій у справах про розкрадання майна.

Усі представлені автором положення, висновки та рекомендації мають не лише наукову, а й практичну цінність. Переважна більшість авторських здобутків впроваджена у наукову-дослідницьку діяльність, навчальний процес і правозастосовну сферу, що підтверджується актами впровадження. Отже, саме із наведених та багатьох інших причин дисертаційне дослідження Чуйка Є. В., без всякого сумніву, вирізняється новизною й оригінальністю та

свідчить про досягнення дисертантом високого фахового рівня для проведення високоефективних наукових досліджень.

Викладене може бути підставою для загальної позитивної оцінки дисертації як самостійного наукового дослідження з актуальної та важливої для науки кримінального процесу та криміналістики.

**Практичне значення отриманих результатів** полягає у тому, що вони сприятимуть вдосконаленню законодавчої регламентації при здійсненні досудового розслідування заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм; а також враховуватимуться в ході викладання дисциплін кримінального правового циклу.

**Оцінка змісту дисертації та її оформлення.** Дисертаційне дослідження характеризується логічно сформульованим змістом, науково коректними та вичерпними висновками.

Дисертація містить перелік умовних позначень, вступ, три розділи, які містять одинадцять підрозділів, висновки, список використаних джерел та додатки.

**Розділ 1«Криміналістична характеристика заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем, що вчиняються у сфері виконання державних соціальних програм»** містить чотири підрозділи.

**Підрозділ 1.1.«Особливості предмета злочинів у сфері виконання державних соціальних програм, передбачених ст. 191 КК України»** включає дослідження особливостей предмета заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм, що значною мірою обумовлюються змістом цих програм, в яких використовуються бюджетні кошти. Також автор дійшов слушного висновку, що таким предметом є бюджетні кошти, які мають певний законодавчо визначений порядок формування, розподілу і використання.

**У підрозділ 1.2 «Особливості правового регулювання у сфері виконання державних соціальних програм»** автором проаналізовано форми реалізації державних соціальних програм, де використовуються бюджетні кошти, якими є державні цільові фонди: Пенсійний фонд, Фонд соціального страхування, Фонд сприяння зайнятості населення, Державний інноваційний фонд, Фонд соціального захисту інвалідів, Фонд охорони навколишнього природного середовища, Державний дорожній фонд, територіальні дорожні фонди, Фонд сприяння місцевому самоврядуванню, Фонд охорони праці, Фонд розвитку та захисту конкуренції, Фонд підтримки селянських (фермерських) господарств.

**У підрозділ 1.3 «Особливості суб'єкта злочину»** детально було досліджено характеристику особи злочинця в методиці розслідування

заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері діяльності держаних цільових фондів з урахуванням двох позицій: 1) особистісні риси суб'єкта детермінують вибір ним способів заволодіння коштами, вибір часу, місця та обстановки злочину, що важливо для розуміння механізму злочину і збирання доказів; 2) особливості злочинця потрібно враховувати при підготовці і проведенні слідчих (розшукових) дій, які здійснюються за участі підозрюваного.

**Підрозділ 1.4** «Характеристика способів і слідів заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм» містить аналіз способів і характерних слідів-джерел доказів: заволодіння коштами державного цільового фонду шляхом подання підроблених документів, які надають право на отримання виплат; заволодіння коштами державного цільового фонду шляхом підроблення документів службовою особою, у компетенцію якого входить складання документів, на підставі яких здійснюються виплати; незаконне отримання з державного Фонду підтримки селянських (фермерських) господарств дотацій і наступне їх привласнення та визначено характерні сіди для кожного способу.

**Розділ 2 «Особливості відкриття кримінального провадження і початкового етапу розслідування розкрадань майна у сфері виконання державних соціальних програм»** складається з чотирьох підрозділів.

**У підрозділі 2.1** «Виявлення розкрадань майна у сфері виконання державних соціальних програм з використанням оперативно-розшукових методів», розкрито особливості первинної інформацією щодо виявлення злочинів, передбачених ст. 191 КК України, та інших. Вказано, що саме характер такої інформації значною мірою впливає на відкриття кримінального провадження та організацію досудового розслідування на 141 початковому його етапі. При цьому важливою є оцінка тих методів, які були використані для виявлення ознак розкрадання майна

Також дисертантом детально було досліджено сутність оперативно-розшукових методів, які зокрема використовуються в процесі оперативно-розшукової діяльності Бюро економічної безпеки України, спрямованої на виявлення розкрадань багатомільярдних бюджетних коштів, що виділяються для надання допомоги неспроможним і збіднілим верствам населення в результаті агресії РФ.

**У підрозділі 2.2** «Виявлення розкрадань майна у сфері виконання державних соціальних програм з використанням матеріалів журналістських розслідувань» вказано, що первинна інформація про ознаки вказаної категорії злочинів характеризується тим, що вона отримана з використанням журналістських методів. Ці методи досить схожі на методи оперативно-

розшукової і криміналістичної діяльності, але характеризуються низкою особливостей (суб'єктом застосування, умовами, характером документування інформації тощо). Методологія збирання інформації про вчинення розкрадань майна у сфері виконання державних соціальних програм та інших злочинів обумовлює характер тактичних завдань початкового етапу розслідування і засобів їх вирішення..

**У підрозділі 2.3 «Виявлення розкрадань майна у сфері виконання державних соціальних програм з використанням методів фінансового контролю»** автором констатовано, що використання методів фінансового контролю обумовлено тим, що розкрадання майна та інші злочини у сфері фінансово-господарської діяльності мають багаторазову документальну фіксацію. Відтак Державна аудиторська служба України (орган державного фінансового контролю) в процесі проведення планових та позапланових перевірок державних цільових фондів використовує відповідні методи (ревізія, інвентаризація, обстеження, експертиза, аудит) для виявлення ознак розкрадання бюджетних коштів та інших злочинів. Використання таких методів характеризується тривалістю, гласністю та особливим документальним оформленням. Ці особливості обумовлюють досить специфічний характер тактичних завдань початкового етапу розслідування і засобів їх вирішення.

**У підрозділі 2.4 «Типові слідчі ситуації і тактичні завдання початкового етапу розслідування»** особлива увагу була приділена аналізу початкового етапу розслідування, який починається з моменту внесення відомостей про подію злочину до Єдиного реєстру досудових розслідувань і закінчується моментом повідомлення про підозру у вчиненні злочину, що є найбільш важливим в структурі досудового розслідування злочинів. Його завдання і певні алгоритми в проведенні слідчих (розшукових) дій визначаються слідчими ситуаціями, зміст яких визначається характером вихідної інформації про виявлені ознаки розкрадання майна. Окремо дисертант дослідив слідчі ситуації розкрадань майна у сфері виконання державних соціальних програм з використанням методів фінансового контролю.

**Розділ 3 «Планування та організація розслідування, особливості проведення слідчих (розшукових) дій»** включає три підрозділи.

**У підрозділі 3.1 «Планування та організація розслідування»** досліджено окремі питання планування та організація розслідування. У структурі планування автором виділено такі елементи: 1) оцінка первинної інформації про злочин, яка полягає у вивченні матеріалів, на підставі яких було відкрите кримінальне провадження; 202 2) побудова слідчих версій, які за своїм характером є версіями кваліфікації щодо злочинів, якими можуть бути як

передбачені ст. 191 КК України, так й інші злочини у сфері економіки та службової діяльності (ст. 190, 358, 366, 368 КК України; 3) визначення обставин, що підлягають встановленню (визначаються в залежності від кваліфікації), та необхідних для цього слідчих (розшукових) дій; 4) визначення послідовності слідчих (розшукових) дій з дотриманням певних правил, їх виконавців та строків проведення. Особливо звернено увагу на такий елемент організації розслідування як взаємодія слідчого з оперативними підрозділами у світлі оновлених положень КПК України.

**Підрозділ 3.2** «Особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій» включає аналіз автора особливості тактики проведення слідчих (розшукових) дій, які значною мірою обумовлюються тим, що у сфері виконання державних соціальних програм дії злочинців з підготовки, вчинення і приховування злочину знаходять, перш за все, документальне відображення, охарактеризовано тактичні особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій при розслідуванні розкрадань майна у сфері виконання державних соціальних програм; виокремлено особливості призначення і проведення судових експертиз під час розслідування розкрадань майна у сфері виконання державних соціальних програм.

**У підрозділі 3.3** «Проведення негласних слідчих (розшукових) дій» висвітлено загальні положення тактики негласних слідчих (розшукових) дій при розслідуванні розкрадань майна у сфері виконання державних соціальних програм; також досліджено окремі аспекти проведення окремих негласних слідчих (розшукових) дій, що обумовлено тим, що зазначені злочини є тяжкими і ретельно прихованими за оболонкою зовні легальних фінансово-господарських операцій.

**У висновках** за результатами дисертаційного дослідження на основі комплексного аналізу розслідування заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм розроблено науково обґрунтовані рекомендації та пропозиції, спрямовані на удосконалення організаційного, методичного, інформаційного забезпечення виявлення та кримінального вказаних злочинів.

**Повнота викладення основних результатів дисертації в опублікованих наукових працях.** Результати дослідження відображені в наукових фахових виданнях автора, зміст і характер яких відповідають вимогам МОН України, а також в участі автора на науково-практичних конференціях, що свідчить про достатній рівень апробації результатів дисертаційного дослідження.

Основні результати дослідження знайшли відображення у 4-х наукових статтях, опублікованих у фахових виданнях України з юридичних наук, з яких



1 стаття в зарубіжному науковому виданні, тезах 5 доповідей на науково-практичних конференціях.

Оформлення дисертаційної роботи, виконаної Чуйком Є. В., відповідає всім вимогам, встановленим для цього виду наукових праць. Зміст анотації та висновків відображає основні положення дослідження. Науковий стиль викладення державною мовою не викликає зауважень. Дисертація у цілому свідчить про вільну орієнтацію автора у криміналістичній науці та добру обізнаність у науковій літературі й законодавстві, що відповідає високому рівню наукової кваліфікації. Висновки і пропозиції автора ґрунтуються на достатній науковій платформі, що дає підстави визнати дослідження самостійним і завершеним. Більшість висновків дисертанта науково обґрунтовані й оригінальні, сприяють перегляду усталених догм. Дисертація є самостійним дослідженням монографічного характеру і становить значний науковий та практичний інтерес.

Зазначене є підставою для загальної позитивної оцінки дисертації Чуйка Є. В. як самостійного наукового дослідження з актуальної й важливої для науки кримінального процесу та практики проблеми.

Позитивна оцінка дисертаційного дослідження Чуйка Є. В. у цілому та її окремих положень зокрема не виключає можливості та необхідності висловити певні застереження і зауваження щодо позицій, які потребують критичної оцінки, є спірними або потребують додаткової аргументації та дають можливість вступити у дискусію з автором. А саме:

1. Розкриваючи зміст криміналістичної характеристики заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем, що вчиняються у сфері виконання державних соціальних програм (предмет, правове регулювання у сфері виконання державних соціальних програм; суб'єкт злочину; способи вчинення злочинів, наслідки злочинних дій) бажано більш детально розкрити кореляційні зв'язки між цими елементами.

2. Ґрунтовно проаналізувавши організаційно-тактичні особливості проведення допиту свідків та підозрюваних у вчиненні заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем, що вчиняються у сфері виконання державних соціальних програм, на нашу думку, робота значно б виграла у випадку формулювання автором структури предмета допиту вказаних учасників кримінального провадження залежно від обставин вчинення злочину.

3. У підрозділі 3.1 «Планування та організація розслідування» автором зазначено, що ключовим з елементів організації розслідування розкрадань майна у сфері виконання державних соціальних програм є взаємодія слідчого з оперативними підрозділами. Проте поза увагою автора залишились

особливості взаємодії з виконавчими органами міських рад, в яких створюються відповідні департаменти праці та соціальної політики, відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», які уповноважені здійснювати контроль за цільовим використанням бюджетних коштів, передбачених для надання населенню всіх видів державних соціальних допомог та компенсаційних виплат шляхом вибіркової перевірки їх розрахунку. В дисертації це питання не знайшло висвітлення. У всякому разі тут потрібне пояснення позиції дисертанта щодо особливостей означеної взаємодії.

4. У дисертаційному дослідженні у підрозділі 3.2. «Особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій» автором встановлено, що для отримання доказів вчинення злочину потрібно проведення судових експертиз: криміналістичної експертизи документів, комп'ютерно-технічної, бухгалтерської, судової фінансово-економічної експертизи. Однак дослідження було більш ґрунтовним, якби автор дослідив проблеми використання комплексних експертиз, які, на нашу думку, значно скорочують встановлення обставин, що підлягають доказуванню в кримінальному провадженні.

5. У підрозділі 3.2. «Особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій» дисертантом досить докладно досліджено питання щодо тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій, зокрема, огляду, допиту, обшуку, спрямованість та послідовність яких обумовлені характером відображення в оточуючому середовищі. На наш погляд доцільно було б звернутись не лише до розгляду ізольованих слідчих (розшукових) дій, а й прослідкувати можливість використання тактичних операцій та запропонувати типові тактичні операції щодо розслідування державної зради (наприклад, операції «Документ», «Встановлення злочинців» тощо)

Висловлені зауваження стосуються переважно спірних, дискусійних проблем. Вони не впливають на загальну позитивну оцінку роботи Чуйка Є. В., яка є самостійним завершеним комплексним дослідженням актуальної теми, має науково-теоретичне і практичне значення, містить наукові положення, що є новим вирішенням конкретного наукового завдання та сприяють здійсненню комплексного вивчення теоретико-правових та праксеологічних проблем розслідування заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм, розроблено науково обґрунтовані рекомендації та пропозиції, спрямовані на удосконалення основ методики розслідування

заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм.

**Висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам.** Грунтуючись на викладеному вважаю, що дисертаційне дослідження Чуйка Євгена Володимировича на тему «Методика розслідування заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм», подане на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», є завершеним монографічним дослідженням, яке виконане на належному рівні та відповідає вимогам, що пред'являються до подібного роду робіт.

Тема дисертації є актуальною, сформульовані автором висновки та рекомендації є достатньо аргументованими, характеризуються науковою новизною та мають значення не лише для криміналістичної науки, але й для правозастосовної практики. Аналіз тексту дисертації свідчить про відсутність порушення автором вимог академічної доброчесності. У роботі наявні посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримано вимоги норм законодавства про авторське право; надано достовірну інформацію про результати наукової діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Зокрема, опонентом у дисертації та наукових публікаціях здобувача не виявлено академічного плагіату, самоплагіату, фальсифікації та фабрикації.

Викладені у дисертаційному дослідженні Чуйка Є. В. рекомендації та конкретні пропозиції з удосконалення теоретичних положень основ методики розслідування заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм є теоретично обґрунтованими та аргументованими, хоча і не позбавлені дискусійності.

Висновки та рекомендації, які отримані у процесі дослідження мають важливе практичне і теоретичне значення для науки криміналістики. Основні положення дисертаційного дослідження з належним ступенем повноти були відображені автором у наукових статтях, підготовлених та опублікованих автором дисертації. Їх кількість і якість відповідає вимогам щодо публікацій, зарахованих за темою дисертації.

Таким чином, дисертація представлена Чуйка Є. В. є самостійним завершеним науковим дослідженням, в якому отриманні нові науково обґрунтовані результати, спрямовані на вирішення наукового завдання, тому ця робота має істотне значення для розвитку вітчизняної науки та правозастосування.

У підсумку варто зазначити, що дисертаційне дослідження Чуйка Євгена Володимировича на тему «Методика розслідування заволодіння майном

шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм», на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право» відповідає спеціальності 081 – Право та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 21 березня 2022 року № 341), Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, а її автор – Чуйко Євген Володимирович – на основі публічного захисту заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право».

**Офіційний опонент:**

**кандидат юридичних наук, доцент**

**доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики**

**Одеського державного університету**

**внутрішніх справ**

**Ганна МУДРЕЦЬКА**

